

Inkijkje

Werk draait niet alleen om geld verdienen. De kunst is om een beroep te vinden waar je voldoening en plezier uit haalt én dat je het gevoel geeft dat het klopt met wie jij bent.

Ben jij op zoek naar richting om keuzes te kunnen maken wat je met je (verdere) leven gaat doen?

In dit magazine krijg je een inkijkje in 120 totaal verschillende levens. Annemieke vond en overtuigde al deze mensen om mee te doen aan dit project, Shoshanna ondervroeg ze om erachter te komen wat hen drijft, hoe hun beroep op hun pad kwam en wat er voor hen allemaal samenkomt door dit leven te leiden.

Zo'n vijftientig mensen wisten als kind al wat ze wilden worden. Bij ruim de helft van de geïnterviewden kwam dit beroep op hun pad na een lange omweg, een toevallige ontmoeting, een afwijzing of een crisis. Sommigen volgden vol overtuiging het pad van hun familie, anderen creëerden juist een vak waarin al hun talenten en inzichten samenkwamen.

Wat kunnen we leren van deze mensen? Dat een afwijzing geen eindpunt hoeft te zijn, dat openheid over een taboe je weg naar vrijheid kan zijn en dat een eigenschap waar je als kind last van had in het juiste beroep je grootste kracht kan blijken te zijn.

Bovenal is dit een heerlijke verzameling enthousiaste verhalen van mensen die gevonden hebben wat hun leven betekenis en een gouden randje geeft. Uiteindelijk is dat wat we allemaal willen en voor ons was dit ook de insteek om dit magazine te maken.

Heel veel leesplezier, laat je inspireren en geef aandacht aan het vuur dat in jou wacht om opgepookt te worden!

Shoshanna.

Shoshanna de Goede

Annemieke

Annemieke Raatsie

Illusionist

“Mijn publiek komt om te dromen met open ogen. Dat is de sport voor mij: het mysterie oproepen, mensen iets laten zien dat ze absoluut niet begrijpen. Ze omverblazen met mijn over the top energie, met acts die nét te goed zijn om ze camp te noemen. Ik vaar op mijn uithoudingsvermogen. Ik moet altijd doorgaan, mij niet omver laten duwen, omdat ik heb besloten: dit is mijn plek. En mijn publiek moet altijd het gevoel hebben dat ik ze iets nieuws laat beleven.

Als kind was ik best onzichtbaar. Ik werd niet gepest, maar ik was heel slecht in voetbal en sport en ook niet super populair. Toen ik op school een keer een trucje deed, vroegen de kinderen hoe ik het had gedaan. Ineens werd ik gezien. Dat gevoel van succes dat ik toen ervaarde was als een soort drugs; een gevoel dat je eigenlijk steeds weer wilt oproepen.

Voor Sinterklaas kreeg ik een goocheltruc van mijn opa en oma Klok. Toen was ik verkocht. Op de televisie bestudeerde ik illusionisten als David Copperfield en Siegfried & Roy die optraden met tijgers en leeuwen in Las Vegas. En natuurlijk bekeek ik alle 180 afleveringen met trucjes voor beginnende goochelaars van Hans Kazan bij Ren Je Rot. Zo kreeg ik mijn eerste repertoire. Vanaf mijn zesde zei ik tegen iedereen dat ik goochelaar zou worden.

Ik had heel veel geluk dat mijn ouders me altijd hebben gesteund en geholpen. Mijn vaders jeugd-droom was om in het circus op te treden, net als zijn vriendje uit een circusfamilie met wie hij in de zomer altijd mee mocht. Maar mijn vader was geboren in de Tweede Wereldoorlog en als oudste moest hij gaan studeren. Zijn droom werd niet vervuld, maar hij zette alles op alles om de mijne mogelijk te maken. Hij was ontzettend handig en maakte alle attributen die ik nodig had. Op zijn grafsteen staat: zijn ogen zagen, zijn handen maakten.

Heel dierbaar is de herinnering aan mijn contract in nachtclub Le Magnifique in Apeldoorn. Ik was pas zeventien en ik was eigenlijk te jong om daar te mogen optreden, maar niemand vroeg om een paspoort. Het was een Moulin Rouge in het klein.

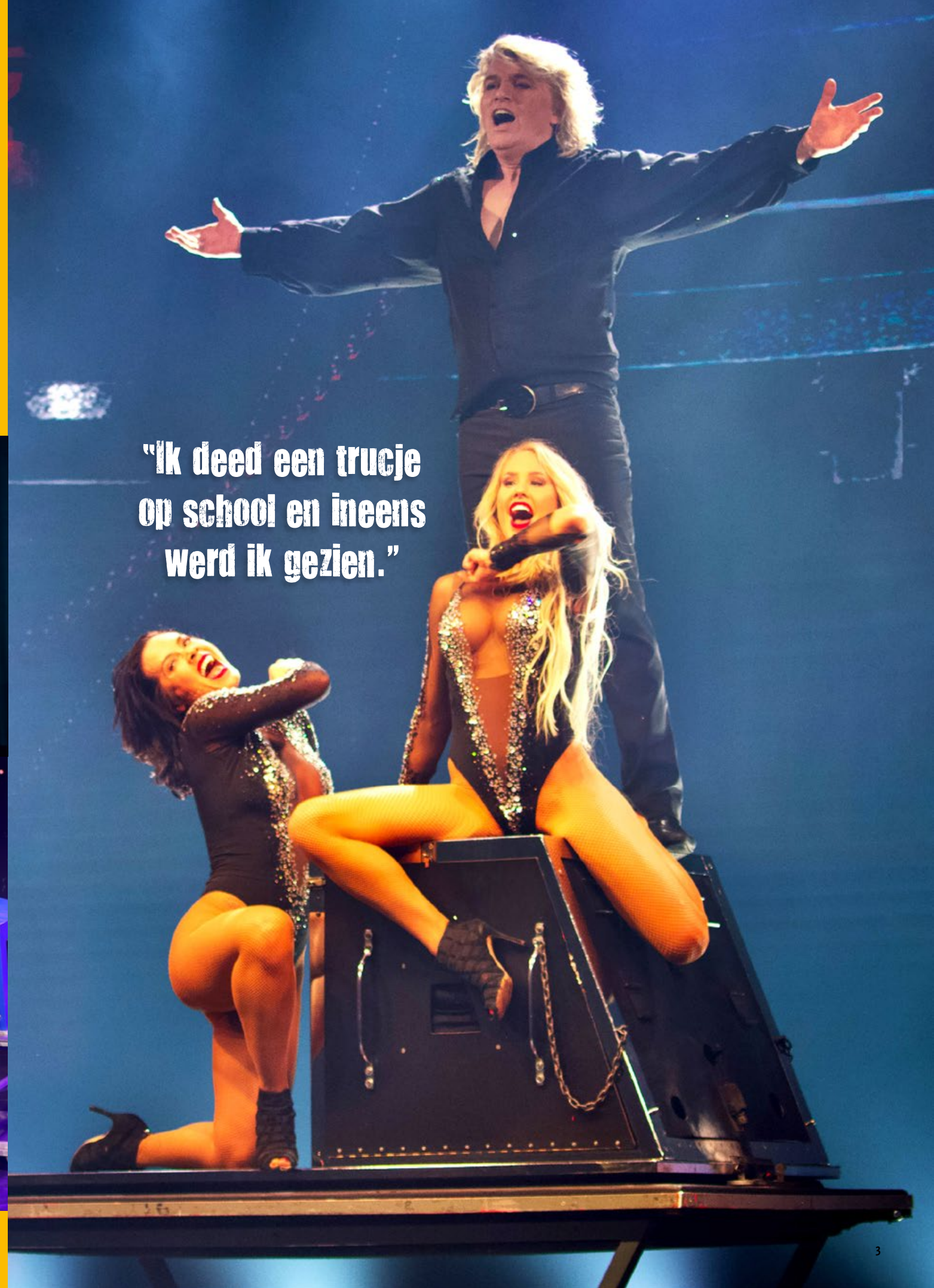
De danseressen gingen helemaal naakt op het eind. Ik was apetrots op het Spaanse kostuum dat ik speciaal had laten maken en waarvoor ik geld had geleend. Mijn act met vuur en vier witte duiven duurde twaalf minuten. Mijn vader reed daarna terug naar Purmerend. Toen mijn moeder hem vroeg hoe de show was, zei mijn vader: ‘Hans had het mooiste kostuum aan.’

Wat mensen niet zien is de financiële verantwoordelijkheid die ik draag. Er leven best wel wat mensen van mijn werk: drie Diva’s of Magic, mijn partner, iemand in vaste dienst, accountants. Toen ik werd gevraagd voor Temptation Island dacht ik: ‘Hartstikke leuk, maar dat betekent een maand inkomstenderving voor iedereen om me heen’. Tijdens een show ben ik vooral bang voor vuur. Altijd moeten we alert zijn: als er echt brand ontstaat, hoe komen mijn collega’s en ik dan weg, hoe komt het publiek weg? Ik heb jarenlang onderwater-ontsnappingsacts gedaan. Natuurlijk was ik dan bang dat mijn leven zou eindigen, maar juist door mijn angsten op te zoeken zie ik de enorme waarde van het leven.

Perfectie bestaat niet, maar het streven ernaar is wel heel leuk. Ik ben nu eenmaal een man van contrasten. Je hebt de Hans Klok in de werkplaats: een knutselaar in zijn oude kloffe, een chaoot die er niet uitziet en die alles laat slingeren. Dit is hoe de beste ideeën ontstaan. En dan is er die andere Hans: strakke broek, hemd open tot zijn navel, geföhnd haar en een act die perfectie najaagt. Dat is de Hans die het publiek kent. Beide Hansen proberen een leven lang de verwondering te blijven oproepen. Tja, iemand moet het doen, hè.”

“Ik deed een trucje op school en ineens werd ik gezien.”

Acteur | Sluipschutter

“Dit werk heeft een vrije vogel van me gemaakt en daar ben ik heel blij mee. Ik ben niet gebonden aan iets, alleen voor een bepaalde tijd aan bijvoorbeeld een toneelstuk of een film, maar dat vind ik alleen maar leuk. Vroeger had ik wel die angst: gaat het allemaal wel lukken? Nu hoef ik daar niet meer bang voor te zijn.

Mijn vader noemde zichzelf ‘privé gelukkig’. Dat betekende dat hij dertig jaar lang elke dag naar hetzelfde kantoorgebouw ging, waar hij het prima naar zijn zin had, en dat hij alleen buiten werktijd echt vrij was. Hij was een heel vrolijke man, maar ik dacht: ‘Dat kan ik helemaal niet, zo wil ik later niet leven.’ Het was precies het soort burgerlijkheid die ik niet wilde voor mezelf.

Op een feest van mijn opa en oma in een hotel in Overveen kreeg ik voor het eerst de lachers op mijn hand. Ik was een jaar of acht en deed de ober na. Dat gevoel dat mensen moesten lachen om iets dat ik deed, vond ik magisch. Op de middelbare school had ik een zeer bevlogen dramadocent die zichzelf ‘de oude meester’ noemde – Paul Roijackers. We gingen zelfs op tournee langs bibliotheken en scholen met onze toneelstukken en cabaret. Dat was zo leuk dat ik zelfs expres ben blijven zitten zodat ik nog een jaartje mee kon op tournee.

Wat ik het allerleukst vind, is samen met andere mensen iets maken: niet alleen uitvoeren wat een ander heeft bedacht. Na de toneelschool heb ik jaren in de theaters gestaan met het duo Droog Brood. Inmiddels maak ik alweer sinds 2013 met drie andere acteurs het absurdistische sketch-programma op tv *Sluipschutters*. Ik speel vaak een boos type; die andere jongens vinden het heel leuk als ik dat doe. Het mooie van dit vak is dat ik steeds opnieuw in de huid van iemand anders kan

kruipen. Voor de film *April, May en June* speelde ik een autistische man. Met Sanne Wallis de Vries speelde ik in de theaters de klassieker *Who’s Afraid of Virginia Woolf*. Heel bijzonder als er zevenhonderd mensen muisstil in een zaal naar je monoloog zitten te kijken.

“Mijn vader zei op zijn sterfbed: hee Bas, maak ze aan het lachen.”

Ik vertrouw erop dat er altijd wel weer iets op mijn pad komt. En ik heb me niet hoeven conformeren aan een burgerlijk bestaan. Maar, anders dan bij mijn vader destijds, ben ik met mijn werk eigenlijk nooit echt vrij. Je bent altijd bezig met je projecten en ideeën. Maar dat is precies hoe ik het wilde. Ik fantaseer er af en toe over om een solo-voorstelling te maken. Al weet ik niet of ik het graag genoeg wil. Ik ben nu eenmaal iemand die graag samen met anderen iets maakt.

Mijn vader is dertien jaar geleden overleden. Op zijn sterfbed zei hij: ‘Hee Bas, maak ze aan het lachen.’ Het klinkt een beetje raar, maar dat vond ik echt gaaf.”

Cabaretier

“Humor is ontzettend belangrijk. Thuis lachen we de hele dag met elkaar. Als je bij mij in de zaal zit, kom je om te lachen. Mensen stressen zoveel om alles, ik wil ze juist ontlasten van hun zorgen. Een plek hebben om naartoe te gaan puur om te lachen is heel belangrijk. Ik wil dat mensen keihard hebben gelachen en niet eens meer weten waarom. Buikpijn van het lachen. Daar word ik zelf ook blij van.

Cabaret maken is iets dat ik doe, dat ik kan en dat ik echt leuk vind. Maar het is geen droom die uitkomt. Ik ben niet opgegroeid met het idee dat je cabaretier kon worden. In Suriname is theater geen baan. Je gaat voor zekerheid, een vaste baan, je werkt hard, je pakt kansen. Werk is iets dat je rekeningen betaalt. Dus na mijn studie ging ik werken in Suriname op de marketingafdeling van het bedrijf van mijn schoonfamilie. Toen het economisch minder ging daar, keerde ik terug naar Nederland en vond eerst een baan bij de Postbank, daarna bij een internetbedrijf.

“Ik wil dat mensen keihard hebben gelachen en niet eens meer weten waarom.”

Intussen had ik Najib Amhali en Eric van Sauers leren kennen. Die zagen iets in mij en spoorden me aan om op te treden. Ik vond dat geen goed idee, maar ik ging naast mijn vaste baan in het weekend optreden bij Comedytrain. Ik werd er steeds beter

in en begon het leuk te vinden. In het begin zat ik tot vier uur 's middags op mijn kantoorbaan en ging ik daarna ergens in een theater in Nederland een show doen.

Op een gegeven moment zei ik tegen mijn vrouw: ‘Ik ga het een jaartje proberen als cabaretier. Als het niks wordt, ga ik solliciteren bij de KLM.’ Dat roep ik elk jaar. En inmiddels ben ik bezig met mijn elfde voorstelling.

Ik ben niet het type cabaretier dat het publiek iets wil leren of meegeven. Als ik een show bedenk, begin ik met de grappen en daarna ontstaat er vanzelf een lijn. Mensen denken dat ik nooit stil kan zijn. Maar er zijn zat momenten dat ik juist wel stil wil zijn. Thuis kijk ik de hele dag naar moordzaken.

Je gaat het niet geloven, maar wat ik zei over de KLM, dat was geen grapje. Dit was altijd mijn echte droom: op Schiphol werken als grondsteward. Schiphol is een heerlijke plek, mensen komen overal vandaan en gaan overal naartoe. Ik heb ooit – toen ik allang cabaretier was – een dagje mogen meelopen bij de KLM: helemaal in pak en ik mocht vluchten inchecken. De droom werd er alleen maar sterker van. Dus als ik ooit geen cabaretier meer ben, ga ik lekker als vrijwilliger aan de slag bij de KLM. Shows maken is heerlijk, maar op mijn oude dag rondlopen op Schiphol is ook een lekker vooruitzicht, hoor.”

Roddeljournalist

“Je kunt ergens inrollen en er vervolgens meer dan veertig jaar in blijven hangen. Als negentienjarige havo-scholier, met de ziekenomroep als hobby, deed ik een interview met tv-ster Jos Brink. Hij nodigde me uit voor zijn boekpresentatie, waar Henk van der Meijden rondliep; de man die de gossip in Nederland introduceerde, waarvoor dank. Een dag later werkte ik voor Privé. Die ene dag in 1980 heeft mijn werkzame leven bepaald. Dus, nee: een bewuste keuze voor de roddeljournalistiek was het niet.

Mijn vader was het er trouwens niet mee eens. Hij had een degelijke baan, als medewerker technische dienst bij de NS, en vond roddeljournalist geen beroep. Al helemaal niet voor een man. Ik moest daarom eerst mijn school afmaken en dat heb ik ook netjes gedaan.

Het aardige aan dit vak is het onvoorspelbare. Dat je 's ochtends niet weet wat je 's middags gaat doen. Dat je mensen ontmoet die je normaal nooit zou tegenkomen. En dat je natuurlijk achter dingen komt waar je eigenlijk helemaal niet achter mag komen. Ik ben door mijn werk dan ook op de gekste plekken geweest: van Buckingham Palace tijdens een staatsbezoek tot de bibliotheek annex woonkamer van de paus. Het is een leven tussen de vips: het ene moment een ontmoeting met Margaret Thatcher, een andere dag ga je dineren met André van Duin.

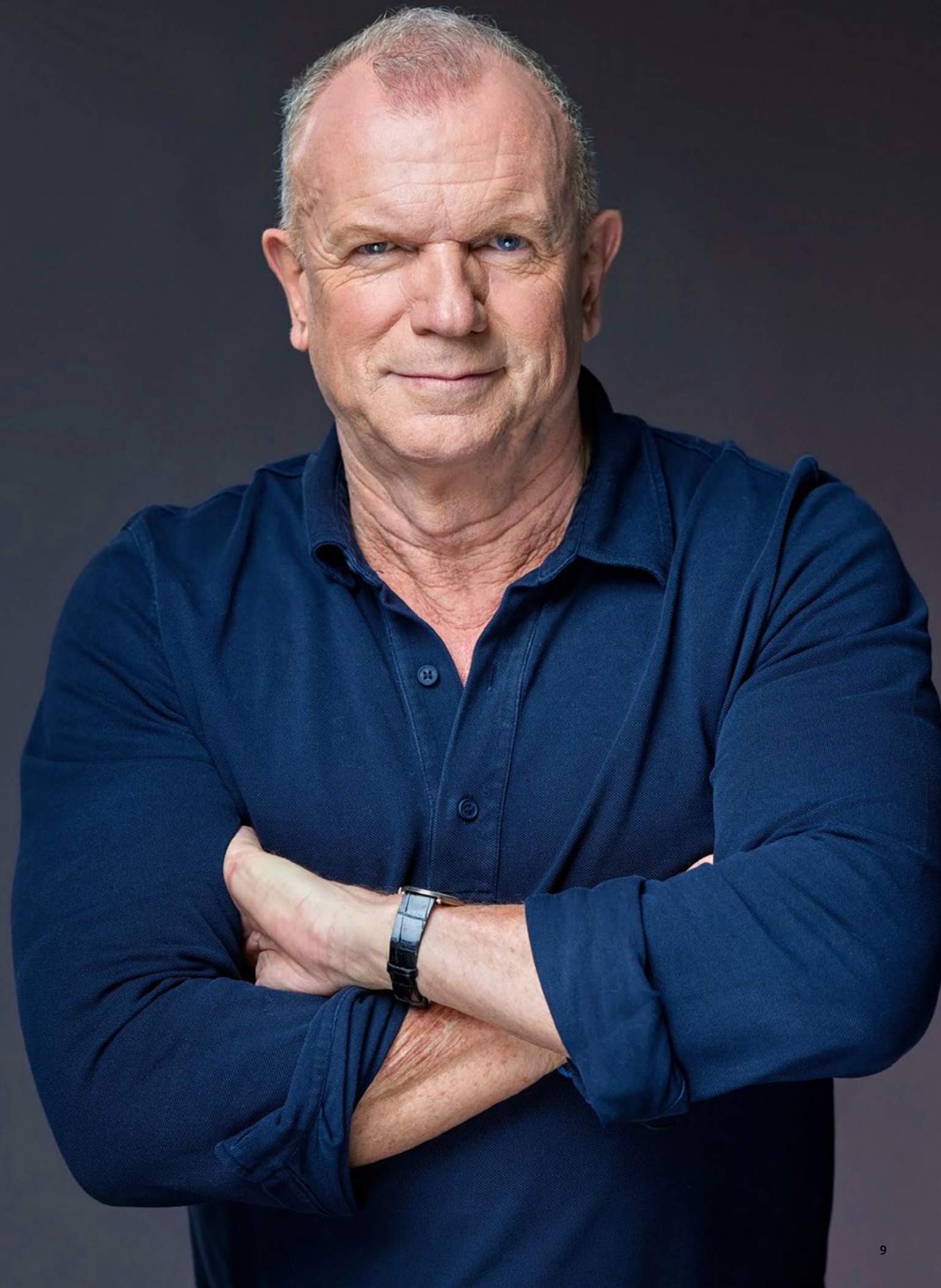
Ik heb het vak al doende, met vallen en opstaan, geleerd. Het helpt enorm als je een en ander aantrekkelijk weet op te schrijven. Het moet altijd snel en pakkend. En dat talent heb ik in de loop der jaren ontwikkeld. Wat je verder nodig hebt is een open, sociale manier van omgaan met mensen. De kunst om van een achterstand naar vertrouwen te gaan. Mensen hebben toch een zekere argwaan als ze mij ontmoeten, want ik ben immers ‘van een roddelblad’. Als ik iemands vertrouwen kan winnen, is er weer een grotere

kans dat het volgende persoonlijke verhaal óók naar mij komt.

De roddeljournalistiek heb ik wel zien veranderen in de loop der jaren. Duurde het vroeger weken voordat een verhaal in druk verscheen, nu staat het via de site binnen enkele minuten online. Een primeur heb je daarom tegenwoordig vaak maar acht seconden. En veel BN'ers gebruiken steeds vaker social media om zelf hun nieuws kenbaar te maken: een zwangerschap, een baby, een nieuwe liefde. Zelf ben ik natuurlijk ook te zien als entertainmentdeskundige bij Shownieuws. Daar kan ik gelukkig nog wel regelmatig een scoop lanceren, omdat tv ook een snel medium is.

“Ik ben er ingerold en nooit meer weggekomen.”

Maar hoewel dagelijkse televisieprogramma's, social media en ook juice-channels hun opmars hebben gemaakt, hebben ze de gedrukte media nog altijd niet kunnen verdringen. Mensen willen die verhalen gewoon blijven lezen, ook al hebben ze dat al honderd keer op de tv of Instagram gezien. Dat is, op zichzelf, ook al opmerkelijk nieuws.”

Contentcreator

“In creatief werk is perfectionisme je grootste vijand. Daardoor brengen veel mensen nooit iets naar buiten. Daar moet je als contentcreator toch een beetje schijt aan hebben. Consistentie is wat het verschil maakt tussen mensen die beginnen met het maken van content en het blijven doen, en de mensen die afhaken. In deze wereld is kwantiteit minstens zo belangrijk als kwaliteit. Er moet regelmatig content worden geplaatst, vooral in de beginperiode. Niet eindeloos polijsten, maar maken en plaatsen.

Tot een aantal jaar terug waren bekende personen voor de schermen vaak een bepaald type mens. Extravert, uitgesproken, het type Gerard Joling zeg maar... Tegenwoordig kan je vanuit je woonkamer met je telefoon een enorm publiek opbouwen, zonder dat je een fysieke plek in de mediawereld hoeft te veroveren of een plek moet claimen binnen een platform. Je hoeft niet meer de grootste bek bij een omroep te hebben. In mijn video's ben ik mezelf, alleen soms natuurlijk een beetje aangezet. Online ben ik kritisch, droog, sarcastisch en neem ik dingen op de hak. Dat zijn natuurlijk allemaal kenmerken die ik in het echte leven ook heb, maar in mijn privéleven ben ik zachter en sta ik niet constant aan met een grap of een mening.

Ik werkte hiervoor fulltime in de horeca en maakte daarnaast filmpjes, voor de lol. Op een vakantie maakte ik samen met mijn vriendin Zoé een filmpje over een huurauto waar van alles aan kapot ging. We zetten het voor de grap online. Dat was in 2023. Ineens hadden we honderdduizenden weergaven in een paar uur, terwijl we maar twintig volgers hadden. Toen wist ik: hier zit iets. Twee maanden later kwam de eerste merk-aanvraag. Ik besepte dat ik hier geld mee kon verdienen. En toen dacht ik: 'Oké, dan ga ik dit serieus nemen.' Ik stelde mezelf als doel dat als ik het een jaar vol zou houden, ik er misschien van kon leven. In een half jaar bouwde ik mijn horecawerk af. Inmiddels werk ik twintig uur per week aan mijn content en run ik daarnaast een managementbureau met mijn vriendin, daar hebben we vijf man in dienst.

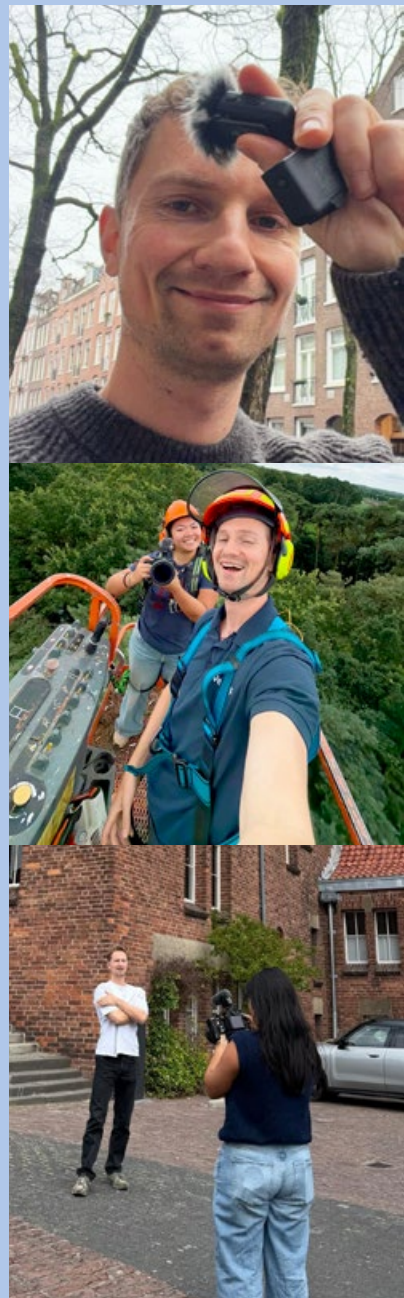
Ik zag een keer een huis langskomen op Funda dat echt een bizarre vierkante-meterprijs had. Ik maakte

er een filmpje over dat heel goed liep. De volgende werd ook weer goed ontvangen. Inmiddels zijn er bijna 100 Funda Horror-afleveringen. Ik denk dat deze serie werkt om twee redenen: over huizen en interieurs heeft iedereen een mening en de Nederlandse huizenmarkt is zo gestoord dat het goed is om er kritisch naar te kijken.

Mijn vriendin Zoé wilde de eerste jaren absoluut niet in beeld komen, maar sinds we samen een managementbureau hebben is dat veranderd. Inmiddels runt zij vooral ons bedrijf en doe ik de content. Zo werkt het prima. Ik voor de schermen, zij vooral erachter. Werk is intens, dus in mijn vrije tijd zoek ik graag rust. Dat is een groot contrast met vroeger, toen ik in

“Ineens hadden we honderdduizenden weergaven in een paar uur!”

de horeca werkte en daarna juist zin had om er flink op uit te gaan. Nu is het andersom: als het werk klaar is, willen we vooral niet meer aan staan. Humor is voor mij ontzettend belangrijk. Het helpt om te relativeren, emoties te verwerken, het dagelijks leven leuk te maken. En het is ook een hele mooie manier om kritiek te uiten. Je kunt humor inzetten om serieuze onderwerpen mee te behandelen zonder dat het belerend wordt. Mensen kijken vanuit een ander perspectief naar iets als je het via een grap binnenbrengt. Vijf jaar geleden had ik nooit gedacht dat ik dit als beroep zou hebben. Met humor mijn brood verdienen, dat blijft bijzonder.”

BDSM-meesteres

“BDSM is pas later in mijn leven op mijn pad gekomen, terwijl ik deze gevoelens eigenlijk al mijn hele leven met me meedraag. In mijn relaties miste ik altijd iets, maar ik wist niet wat het was. Nu komen mensen bij mij voor een zachte, sensuele verbinding met hun triggers en schaduwkanten. Dat gaat veel dieper dan seks. Ik geef ze iets dat ze in hun thuisleven niet kunnen ervaren.

Als kind van een jaar of tien had ik al fantasieën dat ik in een weeshuis zat en dat ik bij de directrice over de knie moest. Pas in de puberteit, toen ik met vriendinnen ging praten, merkte ik dat ik blijkbaar extreem was. Vanaf toen hield ik mijn fantasieën voor me. En in elke relatie zei ik tegen mijn partner: ‘Ik wil meer, ik wil dieper, ik wil meer aan jou geven.’ Maar ik kon het niet uitleggen.

De ommekeer kwam zo’n twintig jaar geleden, via een bevriende seksuoloog. We hadden lange gesprekken over seksualiteit en relaties, en op een gegeven moment zei hij: ‘Je moet het in de BDSM zoeken.’ Mijn beeld van deze wereld was niet groter dan een vrouw in een klein korset in een kelder in Amsterdam, met een man aan de hondenriem. Hij liet me websites zien, educatief én pornografisch, en er ging een wereld voor me open. Dit voelde als thuiskomen: alles dat ik daar zag, was al dertig jaar onderdeel van mijn fantasie.

Via advertenties in de krant vond ik dominante mannen die me wilden introduceren in deze wereld van handboeien, billenkoek en blinddoeken. Samen met mijn nieuwe partner dompelde ik mezelf onder in de BDSM-wereld. Op een gegeven moment

begon ik een counselingpraktijk voor mensen die net als ik in die zoektocht zaten. Voor stellen waarvan de één dacht: ‘Ik zou het leuk vinden als jij mij eens vastbindt’ en de ander schrok van die vraag. Ik ging dominante mannen uitleggen hoe ze hun mindset konden bijstellen, hoe ze een sessie opbouwen. En daar stond ik dan, met die zweep in mijn hand, en ik dacht: ‘Dit is óók leuk.’ Het maakt niet uit aan welke kant van de zweep ik sta; in mijn onderdanigheid zit ik in precies dezelfde flow.

Pijn en vernedering zijn instrumenten die je inzet om in overgave te komen: het is geen doel op zich. Wie het wel als doel ziet, moet vooral naar een andere meesteres. Bij mij gaat het om jezelf echt onderdanig durven voelen, de controle weg durven geven. En omdat ik zelf in die onderdanige rol heb gezeten, voel ik haarfijn aan wat iemand nodig heeft om net over die grens te gaan. Ik ben in een sessie bijna hoog gevoelig: waar liggen je triggers, waar liggen je glimmers, wat heb jij nodig om je over te kunnen geven? Ik ga door totdat ik zie dat iemand breekt en alles om zich heen vergeet. Bij elk mens opnieuw is dat een prachtige en kwetsbare zoektocht.

“BDSM voelde als thuiskomen: over alles dat ik daar zag, fantaseerde ik al dertig jaar.”

Wat het mensen brengt, verschilt. De één voelt zich na een sessie alsof hij een weekend in een wellness heeft gezeten. De ander is even alle verantwoordelijkheid kwijt, mag zijn wie hij is en voelt zich gezien. Heel veel cliënten zitten al jaren in een relatie waar ze dit verlangen ooit voor-zichtig hebben benoemd en te horen kregen: ‘Jij bent gek, ik ga je toch niet vastbinden.’ Dan haken ze af, dan blijft het maar een verlangen. Bij mij mag alles er zijn. Al je schaduwkanten, al je

geheimen. En ik heb geen oordeel. Die oordeel-loosheid vind ik sowieso het mooiste aan de BDSM-wereld. Er wordt altijd met respect en consent gekeken hoe triggers kunnen worden ingevoerd in het spel. Kaders en grenzen zorgen ervoor dat iemand in volledige veiligheid alles kan loslaten.

Ik ben ontzettend trots op mijn werk, maar ben er pas mee begonnen toen mijn vader niet meer leefde, want hij zou dit nooit hebben geaccepteerd. Als Lady Annabel heb ik veel meer zelfvertrouwen gekregen. Het is de bedoeling dat mijn cliënten zich door mijn sessies een completer mens voelen. Even voor de duidelijkheid: ik doe geen seksuele handelingen. Ik kijk met mensen naar de diepste krochten van hun ziel en zeg dan: ‘Dit is oké, jij mag er zijn.’ Als je dat bij mensen kunt bereiken, dat is toch het mooiste dat er is?”

Kunstenaar

“Mijn werk gaat over verwondering. Ik heb nooit begrepen waarom iedereen om negen uur ergens heen gaat en om vijf uur weer teruggaat. Daarom maakte ik de Greyman: een grijs mannetje met stropdas en aktetas. Nu, dertig jaar later, kijk ik naar een wereld waarin alles zo grijs en eenvormig is geworden. Ik mis kleur en ik mis de paradijsvogels in de stad, de mensen die gewoon zichzelf zijn.

Ik heb nooit iets anders gedaan dan tekenen. Ik groeide op in Bilthoven-Noord, een rijk dorp vol artsen en advocaten, en ik wist één ding: ik moest daar zo snel mogelijk weg.

Van de academie werd ik vervolgens afgetrapt. De rector, een man van een jaar of vijftig, zei dat ik er direct af moest, omdat het overduidelijk was dat ik nul creatief en nul visueel talent had. Hij opperde dat ik misschien boekhouder kon worden. Achteraf leerde hij me een belangrijke les: als kunstenaar doe je dingen die aandacht krijgen en dan hebben mensen een mening over je. Hij leerde me schijf te hebben aan de mening van anderen.

Niet zo lang daarna kon ik al leven van tekenen. Ik maakte zwart-wit werk voor een Italiaans blad en dan kreeg ik af en toe een miljoen lire op mijn rekening. Ik dacht echt: ‘Oh wauw, ik ben een fucking miljonair.’ Toen de dance-scene losbarstte, liep ik een platenzaak binnen en zei: ‘Laat mij het image van deze beweging worden.’ Die ene flyer die ik mocht maken had zoveel impact dat ik voordat ik het wist in Tokio, New York en Miami live op podia stond te schilderen. Het explodeerde. Na een paar jaar was ik er klaar mee: ik wilde mezelf niet steeds herhalen, ik wilde mijn nieuwsgierigheid onderzoeken.

Omdat ik lang een negatief beeld over geld had, richtte ik de Exchanghibition Bank op: een rondreizend kunstproject waar mensen hun echte geld kunnen inwisselen voor biljetten van nul en van oneindig. Ik wil mensen laten nadenken over de waarde van geld. Geld op zich is een afspraak,

maar als we het uitwisselen als energie kan het heel mooi zijn.

Als eerste buitenlander mocht ik in 2002 een groot interactief project doen op het festival Burning Man: ik bouwde een schip, verscheepte dat naar Amerika en stak het daar in de fik. In 2017 sloot ik mezelf een week op in een zwarte doos. Ik was geblinddoekt naar binnen gegaan en mensen kwamen mij vertellen hoe de wereld buiten eruitzag; dat schilderde en schreef ik op de muren. Een week lang ervoer ik de werkelijkheid alleen door de ogen van anderen. Het was alsof ik een week mocht doorbrengen op een andere planeet. Kunstenaarschap is een way of life waar ik 24 uur per dag mee bezig ben. Ik ben altijd op reis, heb geen agenda of vaste werkdagen. Mensen zeggen weleens tegen me dat ze ook wel die vrijheid willen, maar veel mensen reddan dat niet. Want ze willen wél vrijheid, maar óók zekerheid. En juist het opgeven van die zekerheid geeft vrijheid. Je kunt niet allebei willen.

Ik ben altijd de eeuwige buitenstaander gebleven, maar juist daardoor mag ik overal meedoen: bij street art, bij de dance-scene. Aan de buitenrand van alles vind ik precies mijn plek. Als ik ergens in geloof is het serendipity: toeval. Bijna alles in mijn leven en dus ook al mijn werk ontstaat na toevallige ontmoetingen of ervaringen. Ooit zei een dominee tegen mij dat ik een van de meest gelovige mensen was die hij ooit had ontmoet. ‘Jij weet dat dingen gaan gebeuren’, zei hij. En dat klopt. Ik heb geleerd dat het altijd goed komt, ook al weet je soms echt niet hoe.”

“Aan de buitenrand van alles vind ik precies mijn plek.”

ILAN NAKAR

IJsmaker

“Ik groeide op met de pizzeria van mijn vader in het centrum van Amsterdam en al mijn bijbaantjes waren ook in de horeca. Op mijn zestiende wist ik: ik word horecaondernemer.

Na de hotelschool wilde ik iets opzetten, maar een hotel voelde nog te groot en te complex. Iets kleinschaligs leek me beter behapbaar, iets waar ik in mijn eentje kon instappen.

Eerst ben ik onder andermans vlag gaan werken. Restaurants, een hotel, een jaar bij ijszaak Häagen-Dazs op het Leidseplein. Voor mij ging het om beleven, kijken hoe het zat, voordat ik de stap voor mezelf zou zetten. En tijdens dat werken werd me één ding duidelijk: je hebt volgers en je hebt leiders. Als je een volger bent, moet je in de keuken gaan zitten. Als je een leider bent, moet je daar juist vandaan blijven. De keuken bleek geen plek voor mij.

In 2008 nam ik IJssalon Toscana in Meppel over. Ik had geen ijs-achtergrond, maar ik kreeg deze kans en in Amsterdam – waar ik vandaan kwam – waren de huurprijzen twee tot drie keer hoger. In Meppel viel een stap te zetten. Vijf jaar later ben ik uit de franchise gestapt en onder mijn eigen vlag *IJsmakers* verdergegaan. Inmiddels heb ik vier zaken: in Giethoorn, Meppel, Steenwijk en Staphorst. Daar houd ik het bij: verder uitbreiden gaat ten koste van de kwaliteit van je aanbod.

Achttien jaar ben ik nu ijsmaker. Het mooiste van alles is gewoon ondernemer zijn. Ik ben blij met wat ik heb, ik heb geen last van rusteloze ambitie die me wakker houdt. Maar als er een nieuwe horecakans op mijn pad komt, zoals dit ook ooit op mijn pad kwam, pak ik hem. Ik ga niet tien keer iets proberen: het moet meteen goed voelen en raak zijn. Wat ik mooi vind aan dit werk: in een ijssalon heb je te maken met blijе mensen. Mensen die zin hebben in een ijsje. Dat is heel anders dan in cafés en restaurants, waar je voortdurend gezeur krijgt: het eten is koud,

de bestelling klopt niet, waar blijft mijn eten. Ijs draait om een korte, snelle handeling. Iemand wacht hooguit tien minuten op zijn bestelling. Negenennegentig procent van de klanten is blij. Snap je wat dat ook doet met de energie van de ijsmaker zelf?

Ijs maken draait om gevoel hebben voor smaak en voor receptuur. Je moet precies en secuur kunnen werken en weten wanneer het resultaat klopt. Daarnaast ben ik inmiddels vooral manager, want met tachtig oproepkrachten voor vier winkels heb je geen winkeltje meer, dat is bedrijfsvoering. Mensen inplannen, logistiek regelen, ijs vervoeren. Zelf ben ik vliegende keep: ik sta daar waar ik nodig ben. Ijs verkopen blijft mijn favoriete

“In een ijssalon werk je met blijе mensen.”

bezigheid, al wil ik dat ook weer niet fulltime. Ik maak nog vijftien procent van mijn tijd zelf ijs. En soms heb ik een rare bui en dan probeer ik wat gek. Tomaat-wasabi-ijs heb ik weleens gedraaid. Het was niet mijn beste werk. Maar ik heb ooit haringijs gemaakt voor een fine dining restaurant. Met de juiste begeleiding erbij paste het fantastisch. Wel in een ándere ijsbak, hè, want als je haring in je gewone bak doet waar ook andere smaken in gaan, dan moet je die bak daarna weggooien.

Het mooiste ijsmoment uit die achttien jaar? Toen mijn vader een keer langs kwam met anderhalve kilo mango en we samen een batch mango-ijs draaiden.”

Gevangenisbewaarder

“Dit was zeker niet het beroep waaraan ik op mijn achttiende dacht. Ik werkte in de horeca, maar zocht meer zekerheid. Op een dag in 1999 zag ik een vacature in de krant bij Justitie. Ik solliciteerde, werd aangenomen en ben nooit meer weggegaan. Ik werkte eerst in de Bijlmerbajes, tot de sluiting zeventien jaar later. Mijn broer werkte ook al bij de overheid, dus die kant trok wel aan mij. Maar echt een doordacht plan? Nee, dat was het niet. Het kwam op mijn pad en het paste.

De witte busjes, de transfers, de gepantserde auto's voor de zwaarste gevallen; voor de buitenwereld is dat spannend en bijzonder, voor mij is het gewoon onderdeel van mijn werkdag. In het begin was de gevangenis wel een spannende omgeving. Mijn ervaring als portier hielp me wel en ik kon snel schakelen en mijn weg vinden binnen deze omgeving. Eén van de hoogtepunten in de Bijlmerbajes was het bijzondere optreden van Anouk in 2015, een jaar voor de sluiting. Dit was uniek en indrukwekkend om mee te maken.

Het vak is in al die jaren flink veranderd. Het is op alle fronten zwaarder geworden. Als een situatie uit de hand loopt, maken we gebruik van een alarmsysteem en dan wordt er een speciaal team opgeroepen. Dit team draagt beschermende kleding en kan een gedetineerde naar de isolatie brengen als dat nodig is.

Halverwege mijn loopbaan heb ik mij afgevraagd of ik er nog mee door wilde gaan. Maar ik ben gebleven. De zekerheid die je hebt bij de overheid vind je niet zo snel in het bedrijfsleven. Als je je werk goed doet en je beoordelingen zijn goed, dan zit je hier veilig. In het

bedrijfsleven kun je zo op straat staan. Voor mij weegt dat zeker mee. Dat klinkt misschien niet romantisch, maar het geeft mij rust.

De afwisseling in de werkzaamheden houdt het leuk. Elke dag is anders, elke persoon vraagt iets anders van je. Een jonge jongen van achttien die voor het eerst binnenkomt, die benader je anders dan iemand die al jaren in het systeem zit. De minder leuke kant van dit werk? Zelfmoorden ondergedetineerden en ontsnappingen zijn wel heftig om mee te maken. Dat soort gebeurtenissen hebben veel impact en vergeet je niet snel.

De mensen met wie ik werk ben ik wel interessant blijven vinden. De gemiddelde leeftijd van de gedetineerden is rond de 25 à 30 jaar. Het zijn jonge jongens. Die verdienen op één dag wat een ander in een maand verdient. En als ze gepakt worden, komen ze bij mij terecht. Ik snap de keuze niet, maar ik begrijp de logica wel een beetje. Zelf heb ik geen kinderen, maar ik zeg soms weleens tegen ze dat ik hun vader zou kunnen zijn.

Wat mij ook opvalt: jongens die heel lang zitten, die veranderen. Ze worden rustiger, lezen meer, leggen zich neer bij hun situatie. Dat is soms verrassend om te zien. Verder kijk ik nergens meer van op. Wat voor buitenstaanders bizar of schokkend klinkt, is voor mij gewoon een werkdag. Iemand die binnenkomt met een zware straf, iemand die iets verschrikkelijks heeft gedaan; ik zie het, ik registreer het, maar het raakt me niet meer zoals vroeger. Voor jullie is dat misschien onvoorstelbaar. Voor mij is het inmiddels normaal.”

“Ik kijk nergens meer van op.”

"In het begin proppte ik heel veel zadels in de Tesla."

ALETA VERRIPS

Zadelpasser

"Iedereen verwacht dat een zadelpasser op een boerenerf in Brabant woont, maar ik woon in een hippe Amsterdamse woonwijk met eigentijdse grachtenpanden. Een beetje Sex and the City meets het buitenleven. Er zijn in en rondom Amsterdam stiekem veel meer paarden dan je denkt."

Ik zat elke dag achter de computer bij een marketing-bureau en dacht: 'Als ik straks vijftig ben, kom ik dan überhaupt nog mee met de tijd?' Ondertussen ging ik bijna elke dag na mijn werk naar mijn paard Robbie. Om tien uur 's avonds kwam ik thuis, zei gedag tegen mijn vriend en dan ging ik naar bed. Dat moest toch ook anders kunnen? Ik zag mezelf niet de rest van mijn leven zo achter een beeldscherm zitten.

Toen luisterde ik een podcast over ondernemers in de paardenwereld. Daar hoorde ik Anne van Boxtel, die net een opleiding tot zadelpasser was begonnen. Zij vertelde precies wat ik voelde: ik wil iets in de paardenwereld en daar valt wat te verbeteren. Stallen uitmesten verdient te weinig en is te fysiek. Als ruiter ben ik niet goed genoeg om professioneel te rijden. Maar zadelpasser: dáár kun je met paarden werken en er nog iets mee verdienen ook.

Ik wilde er voor gaan, maar mijn vriend was niet meteen enthousiast; die vroeg zich af of we zonder mijn salaris ons huis nog wel konden betalen. Zelf ben ik niet zo'n planner en ik wilde mijn hart volgen. Er volgde een pittig jaar waarin ik de opleiding tot zadelpasser deed naast mijn baan als teamleader.

En toen was ik ineens zadelpasser. In het centrum van Amsterdam. Zonder erf, zonder werkplaats en zonder extra parkeerplaats. Ik heb in het begin heel veel zadels in mijn Tesla gepropt, illegaal geparkeerd en twee trappen op en neer gerend om de zadels uit mijn werkkamer naar de auto te sjouwen.

Het allerleukste aan mijn werk is het verschil dat je maakt. Je legt een ander zadel op, verplaatst wat

vulling, maakt een singelstoot bij en dan zie je een paard ineens ruimer bewegen. Linksom wilde ze eerst niet buigen en nu ineens wel. De ruiter voelt het meteen: 'Oh wow, ze loopt echt fijner.' Ruiter, paard en zadel: die drie moeten als een heilige drie-eenheid op elkaar afgestemd zijn.

Je kunt de hele wereld niet veranderen, maar soms wel een klein stukje voor één paard. Dat betekent dat ik ook lastige gesprekken voer. Iemand wil een reparatie aan een oud zadel. Dan probeer ik uit te leggen dat het niet de beste keuze is. Vaak is het onwetendheid. Ik voel altijd het paard af, vraag naar het bredere plaatje en als ik iets opmerk dat niet goed voelt, raad ik een klant aan om even langs de dierenarts te gaan.

Dit werk heeft me geleerd dat ik af en toe lichtelijk chaotisch ben, terwijl ik voorheen dacht dat ik gestructureerd was. Als ik onder tijdsdruk een zadel uit elkaar sta te schroeven en er komt een klant bij staan, raak ik gegarandeerd iets kwijt. Waar is die ene schroef? De naald? Mijn schaar? Het is ook zwaar werk, zeker als die zadels al tien of vijftien jaar oud zijn. Daarnaast moet je soms met brute kracht een kopijzer verwisselen, terwijl je met je knie het zadel op zijn plek houdt.

Nu heb ik een veel avontuurlijker leven dan toen ik nog in de marketing werkte. Ik kom nu op de meest uiteenlopende plekken en doe iets heel anders dan de rest van mijn omgeving. Inmiddels ben ik twee jaar zadelpasser en ik vind het nog steeds leuk, dus ik denk dat het een heel goede beslissing was om van carrière te switchen."

Stemacteur

“Je kunt als stemacteur niet gaan zitten wachten op inspiratie: een studio huren is enorm duur, soms zitten er vijf tot tien mensen mee te kijken. Je moet razendsnel die boodschap in de juiste toon kunnen overbrengen. Daar heb je veel zelfovertuiging voor nodig: als je niet in jezelf gelooft, klinkt dat meteen door in je stem en word je ongeloofwaardig.

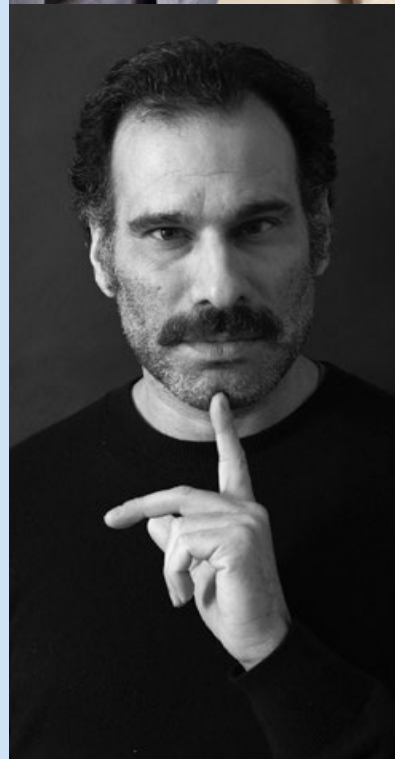
Acteren en stemmenwerk waren totaal geen onderwerpen in het gezin waarin ik opgroeide. Als kind deed ik niet aan toneel en ik zat niet op musicalclubjes. Toch kreeg ik tijdens mijn backpackreis op een stoepje in Guatemala opeens een brainwave: ik word acteur! Ik was al negenentwintig, had gestudeerd en daarna gewerkt in het bedrijfsleven. Van dat pad werd ik niet heel gelukkig. Mijn broer en schoonzus, die toen net aan het daten waren, volgden samen een acteercursus en dat leek mij opeens heel leuk. Ik deed ook een toneelcursus en toen was mijn passie aangewakkerd. Ik dacht: ‘Waarom zou ik er niet echt helemaal voor gaan?’

In Nederland kon dat niet. Als je het als oudere student serieus wil aanpakken, zijn er geen opleidingen waar je je echt kunt omscholen. In Londen kon dat wel. Eerst werd ik afgewezen, maar toen ik een jaar later opnieuw auditie deed, werd ik aangenomen op een van de meest fameuze toneelscholen ter wereld: LAMDA, the London Academy of Music and Arts. Ik verhuisde naar Londen om klassiek acteren te studeren: eigenlijk alleen maar stukken van Shakespeare. Je krijgt les in de Queen’s English – het BBC English – en dat vond ik ontzettend leuk om te leren. Mijn allereerste job na mijn afstuderen van LAMDA, in 2004, was stemacteren. Je kreeg toen nog gele velletjes thuisgestuurd met audities erop. Er was een job via een stemmenbureau voor iemand die met een Duits accent kon spreken. Dat kon ik wel! Het leuke was: het was niet alleen mijn eerste job, maar ook die van de eigenares van het stemmenbureau – inmiddels heeft zij een van de grootste stemmenbureaus van Londen. Door deze klus viel ik met

mijn neus in de boter, zonder het te weten. Londen is een wereldwijde hub voor postproductie, stemmenwerk en reclames. Ik werd een van de Nederlandse stemmen in Londen die een continue stroom aan opdrachten hebben, die ook nog eens ontzettend goed betalen. Het was al snel duidelijk: hier zit muziek in. Ik heb jarenlang stemmen ingesproken voor Cartoon Network, Disney, Nickelodeon en MTV.

Het soort werk dat ik ook vaak doe, is het verzorgen van achtergrondgeluiden voor films. Omdat scènes op drukke plekken zoals markten in stilte worden opgenomen, met alleen het geluid van de hoofdrolspelers. Achtergrondgeluid van de figuranten wordt later toegevoegd. Dat soort werk kan niet door AI worden ingevuld; hier heb je gewoon menselijke stemmen voor nodig. Dat werk is er dus heel veel. Gelukkig maar, want AI is voor iedereen in deze business een enorme bedreiging: het voorlezen van lange handleidingen, het brood-en-boterwerk, dat is gewoon weg. Mijn voorbereiding voor een voice acting klus zit hem in kleine dingen. In de bus zit ik te hummen om mijn stem op te warmen. Heel zachtjes, niemand die daarop let. En als ik de studio in ga om in te spreken, gaat mijn telefoon niet mee het hokje in zodat ik nergens door word afgeleid.

Inmiddels zit ik twintig jaar in dit vak en het blijft een marathon die je moet lopen: je moet relevant en zichtbaar blijven zodat je geboekt blijft worden. Stem creëren is een heel klein beetje magie en die magie moet je leren. Gelukkig zit ik er niet in voor een specifiek doel: het gaat mij om de reis, niet om de bestemming.”

“Voice acting is een heel klein beetje magie.”

**“Naakt zijn voelt
als de ultieme
vrijheid.”**

Naaktmodel

“Naaktheid moeten we normaliseren en loskoppelen van het seksuele. Als er één iemand naakt is in een gezelschap, worden mensen giechelig of ze generen zich, maar dat is de conditionering vanuit je opvoeding. Alsof je alleen naakt mag zijn in het gezelschap van je partner, of alleen. Waarom is dat eigenlijk? Ooit stond ik naakt tussen zestig tekenaars en ging ik gesprekken aan met de vrouwen daar. Dat is voor mij een vorm van activisme: laten zien wat óók een optie is, anders dan de gebaande weg.

Binnen mijn kunstenaarschap zocht ik naar manieren om geld te verdienen die niet gebruikelijk zijn en wél leuk. Zo kwam ik op naaktmodel. Het is heel simpel: ik ben gewoon heel graag naakt.

Dat is niet altijd zo geweest. Ik ben vrij preuts opgevoed: geen seksuele voorlichting, iedereen douchte met het slot op de deur en we zagen elkaar nooit naakt. Lange tijd had ik veel schaamte voor mijn lichaam. Het kantelpunt kwam toen ik op mijn achttiende uit huis ging en mijn eigen identiteit ging ontdekken, los van de sfeer waarin ik was opgegroeid. Vanaf toen ben ik mijn grenzen steeds verder gaan verleggen om te ontdekken waar ik me goed bij voel.

De allereerste keer dat ik model stond, was voor de fotoreeks *Not Facebook Proof* van fotografe Simone Henken, mijn oud-docente aan de fotovakschool. We maakten foto's die net op het randje gingen, waar ik veel naakt voor stond. Die eerste ervaring maakte de weg vrij voor meer naaktklussen en later voor de durf om model te staan voor groepen.

Die eerste keer voor een groep was voor studenten uit Utrecht, jongens van mijn leeftijd. Ik was bloednervus. Ik daagde een van die jongens uit om naakt naast me te komen zitten en de rest joelde tot hij het deed. Uiteindelijk poseerden we samen. Ik kwam die avond thuis op een wolkje: opgelucht, voldaan en het smaakte naar meer.

De magie van naakt poseren hangt af van de setting. Academisch model staan is meditatief; een half uur in dezelfde pose brengt me rust en rust vind ik nooit zo snel. Bij vrijgezellenfeesten zit het 'm juist in de interactie. Ik sta meestal voor mannengroepen. Dan is het heel belangrijk dat ik bepaal wat er gebeurt en waar ik me goed bij voel. Mannen met de grootste mond zet ik liefdevol een beetje op hun plek. Soms ga ik gewoon met de benen wijd zitten en kijk ik ze recht in de ogen aan. Dan worden die grote praters opeens vet ongemakkelijk.

Dat controlegevoel is geen spelletje. Ik heb dingen met mannen meegemaakt waarin ik me verre van in controle voelde. Naakt staan tegenover een hele groep mannen en dan tóch de baas zijn: dat werkt helend. Zo pak ik de regie weer terug.

Mijn workshops hebben één doel: mensen een onvergetelijke ervaring geven. Ik ben een sfeer-maker. Bij vrouwen ben ik altijd heel lief, want ik wil ze zelfvertrouwen meegeven: own it, wat voor lichaam je ook hebt. Dit werk heeft me veel meer één gemaakt met mijn lichaam. Eerst zag ik het als een op zichzelf staande entiteit; nu is het ook een gereedschap en waardeer ik het op een andere manier. Naaktmodel zijn heeft me zelfvertrouwen gegeven en deels geholpen mijn relatie tot mannen te herstellen. Ik zie naakt rondlopen als een heel specifieke vorm van vrijheid. En vrijheid is mijn hoogste streven.”

Kamelenmelkster

“Een halfjaar lang zag ik steeds een vacature voorbijkomen bij Kamelenmelkerij Smits. Elke keer dacht ik: ‘Bijzonder, maar ik heb niks met kamelen.’ Tot ik hem wéér tegenkwam. Ik was vijfendertig, werkte in de psychiatrie en was daar een beetje op uitgekeken. Ik dacht: ‘Als ik wil switchen, moet dat voor mijn veertigste gebeuren.’ Deze baan maakte me nieuwsgierig. En wat had ik eigenlijk te verliezen?

Mijn ouders keken me wel even aan. ‘Je gaat vanuit een grote psychiatrische instelling op een kamelenboerderij werken?’ Mijn moeder komt zelf van een boerderij, dus die wereld was niet helemaal onbekend. Uiteindelijk zeiden ze: ‘Volg je hart.’ Wat ik zo leuk vind aan mijn werk is de combinatie van werken met dieren en met mensen. Ik deed hiervoor naast mijn baan vrijwilligerswerk in het dierenasiel. En werken met mensen doe ik ook graag. Sowieso zijn de werkzaamheden heel gevarieerd: de ene dag sta je in de stal, de andere dag ontvang je een safarigroep met koffie en pannenkoeken. Door die combinatie was ik na die eerste meeloopdag meteen verkocht.

We hebben 110 kamelen. Mijn favoriet is Ninthe, een grote witte dame. Bij kinderfeestjes zet ik haar vooraan, want kinderen kunnen zo lekker bij haar in de buurt komen. Er loopt ook een kameel die net als ik Marian heet. Die houdt eigenlijk niet zo van mensen, maar daar werk ik aan. Elke keer heb ik wat lekkers bij me, zodat ik haar langzaam kan veroveren. Zo werkt het met kamelen: je dwingt niks af. Een kameel gaat niet op je los, die blijft gewoon stokstijf staan en doet níét wat je wil. Sturen doe je met brokjes. Met iets lekkers. Dan komen ze vanzelf wel. Eén keer ben ik hard in mijn bovenbeen gebeten, maar dat hebben we samen weer goedge maakt.

Het mooiste vind ik hoe diervriendelijk we melken. Een kameel geeft alleen melk als haar kalf erbij is. De eerste twee weken staan moeder en kalf dag en nacht samen. Daarna gaan de kalfjes

“Als ik vertel dat ik op een kamelenboerderij werk, denken mensen vaak dat ik een grapje maak.”

overdag naar wat wij de kinderdagopvang noemen. Bij het melken sluit elk kalfje eerst even aan bij de mama, zodat de melk vrijgegeven wordt en daarna gaan ze samen weer de stal in. ’s Nachts slapen ze allemaal lekker bij elkaar. We melken liever iets minder, zodat die band tussen moeder en kalf goed blijft. Dat voelt voor mij als moeder ook gewoon veel prettiger.

Als ik ’s ochtends de boerderij oploop en het zonnetje schijnt, dan denk ik: ‘Ik heb de mooiste baan van de wereld.’ Dit werk brengt mij vrijheid. En het jaar heeft een fijn ritme: in het hoogseizoen knallen we met het toerisme, in het laagseizoen mesten we de stallen uit en laden we weer op. Je weet wanneer je moet gáán en wanneer je weer op adem mag komen.

Met mijn paars-blauwe haar, piercings en tatoeages ben ik geen doorsnee verschijning. Als ik dan óók nog vertel dat ik op een kamelenboerderij werk, denken mensen sowieso dat ik een grapje maak. Maar dit is hoe ik ben en hoe ik wil leven. Een beetje als Alice in Wonderland: ik heb voor het ontbijt al zes onmogelijke dingen bedacht. Je leeft maar één keer en in dat leven moet je vooral doen wat jij zelf leuk vindt.”

Crime scene cleaner

“Mensen denken dat dit werk is als een film, alsof je Mr. Wolf uit Pulp Fiction bent. Maar zo is het niet. Je komt binnen in hele gore, vervuilde ruimtes. Het stinkt, het is gevaarlijk. Ik run mijn bedrijf met militaire precisie en ben na een werkdag fysiek doodmoe. Je kunt je op dit werk niet mentaal voorbereiden: het moet je roeping zijn.

Na het behalen van mijn Master in International Business Management dacht ik: ‘Werk vinden wordt een makkie.’ Ik had een goede opleiding, buitenland-ervaring en mooie referenties. Al mijn docenten riepen al jaren dat ik het echt ging maken, maar na maanden intensief solliciteren kreeg ik geen enkele uitnodiging.

Toen dacht ik: ‘Is dit het? Waarom start ik niet voor mezelf, in plaats van iemand anders rijk te maken?’ Maar ik had geen netwerk, geen connecties, geen kapitaal. Niks. Dus ging ik googlen: wat kun je beginnen zonder geld? Steeds kwam schoonmaken naar boven. Alleen zit daar enorme verzadiging in. Ik wist: ‘Ik moet met iets unieks komen.’ Zo begon ik met het schoonmaken van huisfeesten, in combinatie met een vers ontbijtje. Grappig, leuk en ik kreeg veel media-aandacht. Twee jaar heb ik dat gedaan, maar gelukkig werd ik er niet van. Steeds vaker kwamen de extreme vormen van schoonmaken op mijn pad. Toen dacht ik: ‘Dat trucje, een niche in stappen en iets nieuws neerzetten, voer ik gewoon opnieuw uit.’ En sindsdien groeit het als een raket.

Steeds als ik denk alles al gezien te hebben, word ik geconfronteerd met iets nieuws. Zo moesten we eens 150 kilo menselijke ontlasting uit een badkamer scheppen, terwijl de bewoner in de woonkamer zijn krantje las. Laatst hadden we een opdracht in België: een man op vier hoog, geen lift, geen balkon, geen enkele andere route dan het trappenhuis. De woning stond vol flessen gevuld met urine en ontlasting. Dagenlang moesten we in de hitte alles naar beneden sjouwen: schrobben, tillen, lopen, weer naar boven. Ieder haartje op je lichaam zegt: ‘Ik wil hier niet zijn, dit is niet gezond.’ En toch zet je de knop om. Als je om drie uur ‘s nachts wordt gebeld met spoed, blijf ik ook liever in mijn bed liggen, maar je gaat die mensen toch helpen. Zonder zo’n roeping is dit niet vol te houden.

Het zwaarst vind ik trouwens een plek waar iemand is overleden. Dan moeten we in volledige bescherming werken: maskers, laarzen, alles afgeplakt en binnen werken met vijfendertig graden. Soms zijn we er tegelijk met de politie, omdat een woning te vervuild is voor het onderzoek. Dan ligt het lichaam letterlijk nog in de kamer terwijl wij bezig zijn. En hoezeer je het ook hoort of op een foto ziet: in het echt ervaren is het altijd nog heel anders.

Wat ik doe is niet alleen opruimen. Ik connect met mensen die echt diep in de shit zitten. Dat iemand even zijn hart kan luchten, weer gezien wordt als mens en niet als een stuk vuil. Dat ik graag een helper ben, komt ergens vandaan: ik heb veel trauma in mijn jeugd meegemaakt, ben opgegroeid in een omgeving die me veel schade heeft toegebracht. Onbewust ben ik daardoor in die helpende rol gaan zitten. Het heeft zijn nadelen, want ik kan moeilijk nee zeggen, maar het is ook precies waarom ik dit zo goed kan. Om dit dag in dag uit te kunnen, leef ik als een topatleet: goed trainen en bewust eten. Bij mijn medewerkers let ik nog strenger op veiligheid dan bij mezelf. Als een opdrachtgever niet aan de eisen wil voldoen, als iemand zegt ‘leg maar een plankje neer op dertig meter hoogte’, dan stopt het meteen. Hetzelfde geldt bij racisme: maak één rare opmerking en we zijn weg en je mag de klus zelf uitvoeren.

Door wat ik tijdens mijn werk zie, ben ik initiatiefnemer geworden van een app die de veiligheid monitort van mensen die alleen wonen: *Alone*. Die helpt voorkomen dat iemand lang onopgemerkt blijft liggen, door check-ins en meldingen aan contactpersonen. Mijn droom is dat er ooit iets komt als een Ministerie voor Eenzaamheid. Vragen ze mij minister van eenzaamheid te worden, dan zeg ik ja.”

“Ieder haartje op mijn lichaam zegt: ik wil hier niet zijn. En toch zet ik de knop om.”